

Tekst: Sandra Kagie (Sanscript Tekstproducties)

Masterclass ‘Psychiatrie in de wijk’:

Wat heeft iemand nodig om te herstellen als kernvraag

Ken je mij? Wie ken je dan?

Weet jij mij beter dan ik?

Ken je mij? Wie ben ik dan?

Weet jij mij beter dan ik?

Het refrein van het lied ‘Ken je mij’ van Trijntje Oosterhuis waarmee ervaringsdeskundige Ingrid Joosten haar verhaal begint tijdens de Masterclass ‘Psychiatrie in de wijk’, georganiseerd door GGZ Oost Brabant samen met Hét Ondernemersbelang. Openhartig vertelt Ingrid dat ze als tiener de strijd moest aangaan met anorexia. Een strijd die haar in haar latere leven bleef achtervolgen.

In de ogen van velen bleef ze namelijk, ook nadat ze een heel behandeltraject had doorlopen en weer stabiel was, ‘dat meisje met die eetstoornis’. “Mensen keken niet verder”, vertelt ze. Zo wilde ze als student pedagogiek stage gaan lopen in de psychiatrie. Toen dit in eerste instantie niet lukte door haar psychiatrische verleden, begon ze dit deel van haar levensverhaal te verzwijgen. De gastlessen over eetstoornissen die ze had gegeven op middelbare scholen schraptte ze zelfs van haar cv. “Om te voorkomen dat ik nog eens zou worden afgerekend op mijn verleden.”

Inmiddels werkt Ingrid als ervaringsdeskundige bij het FACT-team Jeugd Noordoost Brabant van de GGZ Oost Brabant. En ze maakt letterlijk een sprongetje van vreugde wanneer ze dit vertelt. Want om deze baan te krijgen, moest ze wel vertellen wie ze werkelijk was. En dat was een hele opluchting.

“Ik ben ervan overtuigd dat we in de hulpverlening niet zonder ervaringsdeskundigen als Ingrid kunnen”, stelt Vivianne Viguurs, communicatiemanager bij GGZ Oost Brabant. “Reden voor ons om hen ook professioneel op te leiden.” Een kans die Ingrid met beide handen heeft aangegrepen. En nu begeleidt ze dus binnen het FACT-team Jeugd jongeren met psychiatrische problemen die tegen dezelfde dingen aanlopen als waar zij in het verleden tegenaan liep.

Het belangrijkste dat Ingrid de vele aanwezigen in de zaal van de Kruisherkenkapel in Uden wil zeggen is ‘mee te denken met jongeren die te maken hebben met psychiatrische problemen vanuit hún perspectief. “Niet óver hen te beslissen”, benadrukt ze. En dit cliëntperspectief bewaken is dan ook precies haar rol binnen het FACT-team Jeugd NOB.

Maak kennis met het FACT-team Jeugd

Het FACT-team van GGZ Oost Brabant begeleidt in de regio Noordoost Brabant momenteel zo’n 150 jongeren tot en met 23 jaar met psychiatrische problemen of jongeren waarbij het vermoeden bestaat van een psychiatrisch probleem. Waarbij het team zich met name richt op

de regio Oss-Uden-Veghel. In Den Bosch bestaat een soortgelijk team en in de regio Cuijk wordt hieraan gewerkt.

Naast het verhaal van Ingrid dat het belang van ervaringsdeskundigen binnen de hulpverlening duidelijk maakt, is de Masterclass vooral bedoeld om de aanwezigen - onder meer medewerkers van gemeenten, wmo-consulenten, jeugd- en welzijnswerkers, wijkagenten en medewerkers van woningbouwverenigingen - kennis te laten maken met het FACT-team Jeugd.

“Ons gezamenlijk doel is ervoor te zorgen dat jongeren met psychiatrische problemen deel kunnen blijven nemen aan de maatschappij”, houdt Jeroen van der Velden, sociaal psychiatrisch verpleegkundige binnen het FACT-team Jeugd, de aanwezigen voor. “Dit kunnen we alleen samen bereiken door deze jongeren nieuw vertrouwen te geven.”

Kern van de aanpak van het FACT-team is dat het bij uitstek outreachend werkt. “We zoeken jongeren dus thuis, op school, op hun werk, maar als ze dit niet willen ook op de sportclub of op straat op”, legt verpleegkundige binnen het team, Jelske Janssen, uit. “We halen dus heel nadrukkelijk drempels weg.”

En hierin zit volgens haar en haar collega's de kracht van het team. “Als oplossingen ver weg lijken, komt de hulp dichtbij!, is niet voor niets ons motto. We willen nadrukkelijk laagdrempelig zijn voor jongeren, maar ook voor ketenpartners en verwijzers”, gaat Jeroen verder. “Maak dus gebruik van ons door onze hulp in te roepen wanneer je denkt ons nodig te hebben.”

Herstellvraag als uitgangspunt

Uitgangspunt van het multidisciplinaire team is altijd de ‘herstellvraag’. Wat heeft een jongere nodig om goed te kunnen blijven functioneren in de maatschappij? En op deze behoefte stemt het team bestaande uit onder meer een psycholoog en een psychiater, een sociaal psychologisch verpleegkundige, een verpleegkundig specialist, een traject begeleider, een systeembehandelaar en een ervaringsdeskundige de benodigde begeleiding steeds weer af. Dit betekent dat er snel opgeschaald kan worden, volgens de zogenoemde ‘ACT-methode’, wanneer de situatie daarom vraagt. Maar ook weer afgeschaald wanneer dit mogelijk is. “Het is onze bedoeling cliënten behandeling en begeleiding te bieden zodat zij zich vervolgens zo zelfstandig mogelijk in de maatschappij kunnen handhaven. Geen proces van genezing, maar van herstel”, legt Jeroen uit. “Een proces waarin we met al onze cliënten minimaal een keer per week contact hebben. Heel intensief dus.”

In de Masterclass komt ook het belang van het hebben van een baan in het herstelproces van jongeren met een psychiatrische aandoening aan bod. Heeft het FACT-team gedurende een begeleidingstraject bijvoorbeeld contact met een eventuele werkgever, vraagt iemand vanuit de zaal.

“De link maken naar school, maar ook naar de werkgever”, is volgens traject begeleider Sanne van Asseldonk heel belangrijk in het herstelproces. “Hierin steunen we jongeren dan ook wanneer ze hierom vragen. Sowieso helpen we ze inzicht te krijgen in hun kracht en

kwaliteiten, maar ook in hun valkuilen. Zodat ze zich beter staande kunnen houden op school, maar ook in een eventuele baan. Coaching-on-the-job kan hiervan onderdeel uitmaken.”

Meer begrip is noodzakelijk

“Elkaar blijven opzoeken, is en blijft dus essentieel”, benadrukt Jeroen nogmaals. “We merken in de praktijk dat werkgevers meer willen weten van psychiatrie. Omdat ze er meer mee te maken krijgen. Ook hen informeren we daarom graag. Meer kennis zorgt namelijk voor meer begrip.”

En dat is uiteindelijk waar het om gaat. Jongeren die in deze situatie zitten of hebben gezeten niet steeds weer afrekenen op hun psychiatrisch verleden. Iets dat Ingrid met haar verhaal vandaag zo ontzettend duidelijk heeft gemaakt.

GGZ Oost Brabant

Telefoon 0492-846000

www.ggzoostbrabant.nl